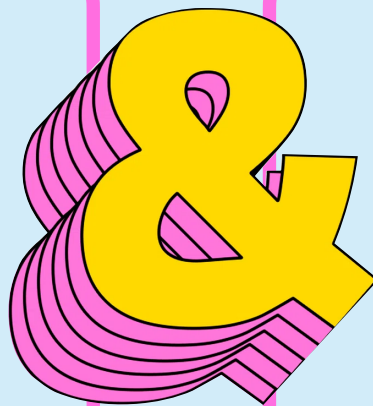

ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ У МГП

ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ У МГП ПЕРЕДБАЧАЄ:

Захист

**Гуманне
поводження**

Загальний захист цивільного населення від небезпеки, що виникає у зв'язку з військовими операціями

- **прямі напади;**
- **тероризування цивільного населення;**
- **напади невідв'язного характеру;**
- **напади на цивільне населення або на окремих цивільних осіб у порядку репресій;**
- **використання «живих щитів».**

Загальний захист цивільних осіб, що знаходяться під владою супротивника

- **насильство, що становить загрозу життю та здоров'ю (вбивства, тілесні покарання, фізичне або психологічне насильство, катування та каліцтво);**
- **пограбування та посягання на людську гідність;**
- **жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження; будь-яка форма сексуального насильства;**
- **репресії, захоплення заручників, колективне покарання, залякування чи тероризування.**

**Особливий захист жінок,
зокрема від зґвалтування**

**Захист від
цікавості натовпу**

**Заборону
дискримінації**

Повагу до честі

**Особисту
повагу**

**Право
на сім'ю**

**Захист від будь-якого
насильства, залякування**

**Право на релігійні
переконання**

**ЗАХИСТ, ПОВАГА ТА
ГУМАННЕ ПОВЕДЖЕННЯ З
ЦИВІЛЬНИМ НАСЕЛЕННЯМ
ПЕРЕДБАЧАЄ:**

Особливий захист окремих категорій осіб

Жінки:

**захист від сексуального насильства;
захист вагітних та матерів з дітьми на утриманні.**

Діти:

**обов'язок надавати захист та піклуватися;
забезпечення догляду та допомоги;
сприяння здобуттю освіти та здійснення релігійних практик;
заборона вербування та використання у бойових діях;
особливе ставлення під час арешту чи затримання.**

Журналісти :

не мають особливого статусу та зберігають свій цивільний статус навіть під час "небезпечних професійних місій".

Біженці, особи без громадянства та внутрішньо переміщені особи:

**біженці повинні розглядатися як особи, які перебувають під захистом;
внутрішньо переміщені особи мають право на захист як цивільні особи.**

Кейс № 1

Ізюмська центральна міська лікарня у Харківській області була атакована кілька разів протягом березня 2022 року з використанням великокаліберних артилерійських боєприпасів та серії авіаударів, здійснених російськими військами. Лікарня була позначена червоним хрестом на білому полотні, який було помітно з повітря.

Кейс № 2

Чернігівська обласна дитяча лікарня, яку обстріляли у березні 2022 року із застосуванням касетних боєприпасів. У результаті атаки було вбито щонайменше 14 людей.

Пошкодження та руйнування системи охорони здоров'я України за категоріями, з 24 лютого по 31 грудня 2022 року

Атаки на систему охорони здоров'я України стали характерною рисою від початку повномасштабного вторгнення Росії 24 лютого 2022 року. У перші після вторгнення 35 днів система зазнавала атак щодня. Кожного дня від початку вторгнення і до кінця 2022 року вчинялося у середньому дві атаки на систему охорони здоров'я.

Джерело: Атаки на охорону здоров'я в Україні, база даних "Безпека в цифрах". Дані станом на 31 грудня 2022 року.

Питання для обговорення :

1. Чи захищає МГП цивільні лікарні?
2. Чому існують приписи МГП щодо захисту цивільних лікарень?

ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ ПІД ЧАС ОКУПАЦІЇ

ДЖЕРЕЛА ПРАВА ВОЄННОЇ ОКУПАЦІЇ

🔍 Звичаєві норми міжнародного гуманітарного права

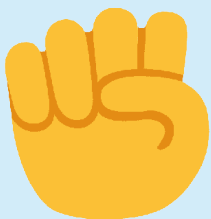
Додатковий протокол до
Женевських конвенцій, що
стосується захисту жертв
міжнародних збройних
конфліктів (1977 р.)

Женевська конвенція (V)
про захист цивільного
населення під час війни
(1949 р.)

Гаазька конвенція про
закони та звичаї війни на
суходолі (1907 р.)

ВОЄННА ОКУПАЦІЯ

Накладає численні обов'язки на державу-окупанта щодо захисту та поваги до цивільного населення

не надає суверенітету
над окупованою
територією для
держави-окупанта

є тимчасовим
явищем

передбачає обов'язки
держави-окупанта
забезпечувати
громадський порядок і
безпеку

Держава-окупант зобов'язана на окупованій території

забезпечувати повагу до цивільного населення та його захисту

забезпечувати населення продуктами харчування та медичними матеріалами

забезпечувати функціонування закладів охорони здоров'я

забезпечувати належне здобуття освіти та догляд за дітьми

дотримуватися міжнародного права прав людини

підтримувати стан на території наявний до війни

підтримувати функціонування державних установ і служб на користь населення

надавати дозвіл забезпечення гуманітарної допомоги та духовної підтримки

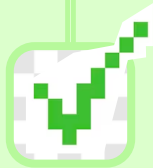
ДЕРЖАВІ-ОКУПАНТУ НА ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ ЗАБОРОНЕНО:

Запроваджувати постійні зміни (соціальні, демографічні, політичні тощо) на окупованій території. Наприклад, змінювати законодавство, зокрема кримінальне.

Експлуатувати природні, культурні, економічні ресурси з метою отримання прибутку.

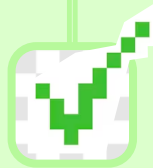
Обмежувати можливості працевлаштування і спонукати жителів до роботи на службі держави-окупанта.

Змінювати статус посадових осіб чи суддів або вживати стосовно них заходів примусу, якщо вони утримуватимуться від виконання своїх обов'язків.

Змушувати цивільне населення присягати на вірність державі-окупанту, служити в лавах її збройних сил тощо.

Повністю або частково депортувати чи примусово переміщувати цивільне населення, окрім певних випадків.

ЩОДО МАЙНА ТА ВЛАСНОСТІ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

**Розкрадання
будь-якого
майна**

**Руйнування
державою-окупантом
будь-якого рухомого
або нерухомого майна**

**Реквізування
культурної
власності**

РЕЖИМ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ

рф порушує МГП на тимчасово окупованих територіях щодо:

власності

заборони катувань

довкілля

**охорони культурних
цінностей**

заборони депортації

**захисту цивільного
населення**

вбивства цивільних осіб

**заборони примусової
мобілізації населення**

**Серйозні
порушення МГП
на окупованих
територіях**

**Воєнний
злочин**

Поміркуйте:

Хто і яким чином має здійснювати нагляд та контроль за дотриманням норм МГП на окупованих територіях? Які інструменти впливу існують?